

קרן לאוטמן

סיכום מפגש לקידום מתינות וסובלנות ברשת | 27.7.16

ביום רביעי ה-27.7.16 נערך המפגש השני של הפורום לקידום מתינות וסובלנות ברשת. המפגש התבסס על התובנות שעלו מהמפגש הראשון (לינק לסיכום) ועל עיבוד ולמידה שנערכו מאז. מטרתו המרכזית של המפגש הייתה הנחת תשתית ראשונית לרשת של פעולות משותפות ויצירת תכנית עבודה לפעולה רחבה של השותפים כדי לקדם מתינות וסובלנות ברשת. בחלק הראשון של המפגש הוצגה העבודה שנעשתה בתקופה שבין המפגשים ובחלקו השני נעשתה עבודה מעשית ותכנון פעולות משותפות של הארגונים.

חלק ראשון – חיבור למפגש הקודם ורציונל המפגש הנוכחי

יעל נאמן, מנכ"לית קרן לאוטמן, הציגה את עיקרי הדברים שעלו **במפגש הראשון**, את העבודה שנעשתה בין המפגשים, את מטרת המהלך המשותף, המשימה שעומדת אל מול הפורום ומהלך המפגש השני:

התובנה המרכזית שעלתה מהמפגש הראשון היא שקיים פער בין ריבוי ארגונים, יוזמות ותכניות לבין חוסר ההצלחה להגיע להשפעה רחבה בתחום. אף ארגון לא יכול להוביל שינוי לבד, ולכן יש צורך לעצב תהליך מתואם ומשותף רחב בין הגופים הפועלים בתחום כדי להשיג השפעה חברתית רחבה ועמוקה

בעקבות המפגש הראשון והתובנות שעלו במסגרתו, קרן לאוטמן, מכון שחרית וחברת Google ישראל זיהו מרחב פעולה עם פוטנציאל להשפעה משותפת ורחבה על תרבות הדיבור והדיון ברשת וביסוס נורמות של מתינות וסובלנות כלפי הקבוצות השונות בחברה ויצאו **למהלך משותף המבוסס על בניית רשת שותפים וקמפיין מבוסס YouTube**.

עקרונות יסוד

1. דגש על השונות כהזדמנות ליצירת דיבור חדש – **תפיסת תרבות כנכס**
2. יצירת **תוכן חיובי** - מיקוד "במה שטוב ב/באחר" והעמקת ההיכרות וההבנה בין קבוצות.
3. **קהל יעד** - מיקוד בקבוצת ה-80% של הרוב הדומם- זה שצופה מהצד באלימות ברשת, ושאינו מצליח להשמיע קולות מסוג אחר (ראו נספח ב'- Counter Speech) ביחס ל"אחר" בחברה הישראלית אל מול מיעוט קולני שמוביל את נורמות השיח הפוליטי-חברתי הרווח ברשת.

קרן לאוטמן

4. פעילות בין מגזרית משותפת הנוגעת להכרות עם האחר מתוך ההנחה שהיכרות, במרחב הוירטואלי ו/או במרחב הפיזי, תיתן מענה לעמדות הרוב, המתסיג מאלומות, תעודד מתינות ותפחית את הנטייה לשיח אלים.

המשימה

שילוב כוחות, יכולות ואסטרטגיות, שמטרתן לקדם השפעה חברתית רחבה שתהיה מבוססת על התפיסה של "תרבות כנכס". חשיפה רחבה לתוכן ולדיבור חיובי תיצור מגמת נגד ציבורית לדיבורי שנאה שיעזרו לשקף ולמתן אותם, ויקנו כלים ל"קבוצת ה-80%" (הרוב הדומם) ככלי לשיח נגדי (counter speech) המגביר את הטוב, בהתבסס על תרבות כנס.

מרכיבי/אסטרטגית המהלך המשותף

1. **השפעה חברתית משותפת** באמצעות גיוס כוחות רחב של שותפים - ארגוני חברה אזרחית, משפיעי דעת קהל ושיח ברשת, עולם התרבות והספורט, מדיה ועוד - שפועלים עם מטרות ומסרים דומים, בתיאום ובשיתוף פעולה.
2. **קמפיין ביוטיוב** ושיווק חברתי שילווה בפעילות במרחב הפיזי ויביא לחשיפה רחבה בציבור הישראלי.
3. **גישה** המדגישה הצגת תמורות חיוביות, מודלים חיוביים, המלצות יישומיות, חיזוק המסוגלות העצמית, קידום ערכים ונורמות חברתיות, ומחוייבות הדדית.
4. **שילוב פעולות ומפגשים וירטואלים ואמיתיים** בין אנשים לאורך שדרת השסעים השונים.

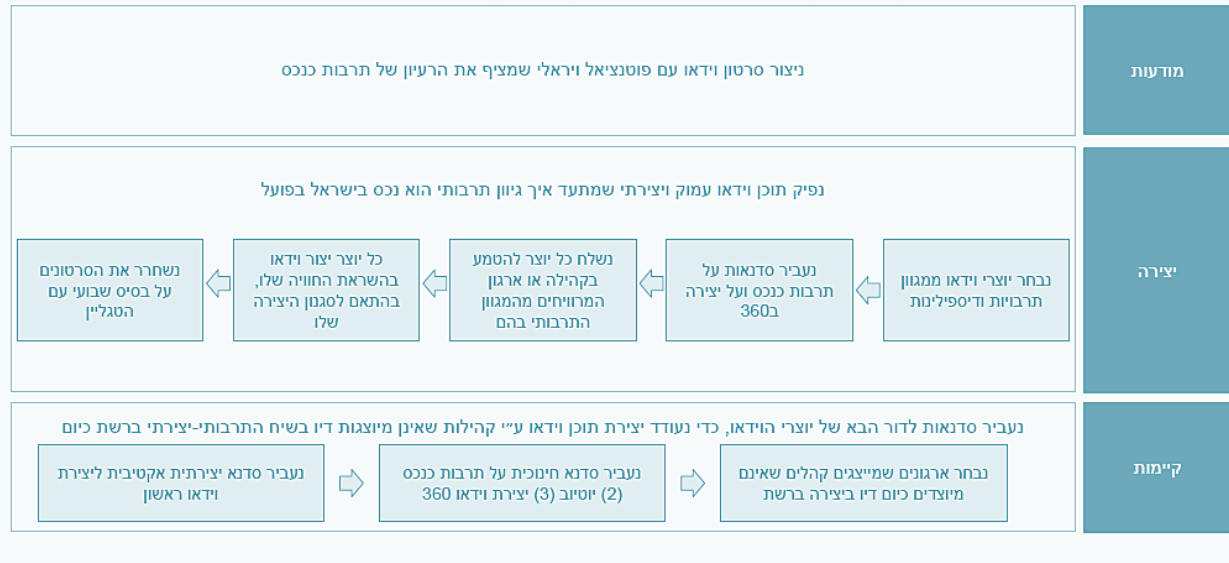
רון ברקאי, מנהל תפעול וארגון במכון שחרית הציג את תפיסת "תרבות כנכס" עליה מתבסס המהלך. על פי התפיסה, שונות, במקום להיות גורם מפלג נתפסת דווקא כמקור ליציבות חברתית, לדינמיות ולחיוניות (להרחבה ראו נספח א').

בהמשך, הציגה **נועה אלפנט, מנהלת תחום מדיניות וקשרי ממשל ב-Google ישראל**, את הרציונל והמשמעות שעומדת מאחורי **counter speech**, דיבור נגד, כאסטרטגיה כוללת למהלך.

לבסוף, הציגה ליאת בן רפאל, מנהלת השיווק לצרכנים ב-Google ישראל, את מבנה ומהלך הקמפיין אותו מקדמים השותפים כנדבך אחד של המהלך הרחב שכולל שלושה שלבים: העלאת מודעות דרך סרטון; יצירת תכנים דרך חיבור בין יוצרים שונים לקהילות; יצירת בסיס ליצירה מתמשכת דרך סדנאות בקרב מגוון קהילות, על מנת לתת להן כלים ליצירת סרטונים שיספרו את סיפורן ויחשפו אותו באופן אותנטי לציבור הרחב.

תכנית פעולה

תרבות 360: שימוש ביצירת וידאו ביוטיוב (ויוטיוב 360) כדי לבטא את השלמות והיתרון של הגיוון התרבותי

דגשים שעלו במפגש בהתייחס לקמפיין ולמהלך הרחב:

- יש לוודא נוכחות ושיתוף כל המגזרים
- כדאי לוודא שת"פ של התקשורת. גיוס תקשורתי יחזק מאוד את המהלך והשיח סביבו.
- יש לוודא שהמהלך על כלל מרכיביו מתכנס למשימה הסופית של קידום מתינות ברשת.
- כדאי לשים לב לכך שמכיוון שאלימות ברשת היא תולדה של מיעוט שמשלט על השיח באמצעות הקצנה, קיימות שתי אפשרויות: מצד אחד, להגביר את הטוב, לתת בולטות לשיח המתון, ומצד שני לפתח כלים שישפיעו על השיח של המיעוט הקיצוני (ה-20%). לשכנע את המיעוט הקיצוני שזו לא הדרך שלו לבלוט בשיח.
- בנוסף לדיבור נגד ולמהלכים חיוביים, אי אפשר להזניח את הגברת המודעות ומתן כלים להבחין בין אירועים שהם בשליטה אישית וכאלה שמצריכים מעורבות חיצונית
- את עקרונות המהלך יש להעביר לעקרונות השיח.
- לחשוב על פיתוח כלים שיקלו על הסרת תכנים קלה יותר לנפגעים, צריכים לתת כלים להתמודד עם הבעיה

הודגש כי המהלך הנוכחי עוסק בפעולות שיתבססו על הנחות היסוד כפי שהוצגו ויחד עם זאת כל השותפים פועלים בדרכים מקבילות ונוספות ע"מ לקדם מתינות ברשת.

חלק שני – עבודה מעשית בין הארגונים

בחלקו השני של המפגש, כל ארגון הגדיר את הנכס הארגוני שלו ואת יכולותיו הכלליות ובמסגרת התהליך. ע"ב זה, בחרו המשתתפים בהמשך לערוך פגישות בין ארגוניות, כל ארגון עם שלושה ארגונים נוספים, במטרה לתכנן שיתופי פעולה ויוזמות אשר יקדמו את נושא המתינות והסובלנות ברשת ברמת הארגונים ובראייה רחבה של מהלך.

כתוצאה מחלק זה עלתה מפת משימות משותפות ראשונית:

תאריך יעד	המשימה המשותפת	ארגון 2#	ארגון 1#
סדנאות, הדרכות והכשרות			
תחילת שנת הלימודים הקרובה	פעילות משותפת בבתי ספר שתשלב הדרכות תיאורטיות עם פן מעשי	שומרי מסך	הכפתור האדום
אוקטובר	סדנאות הנחיית תלמידים על דיבור טוב ומיגור הסתה	דיבור טוב	דרך שירה בנקי
	סדנאות משותפות – מתן כלים לשימוש נכון באמפתיה והקשבה כמקדמות שיח חיובי ברשת	גוגל	עמותת סהר
פגישה בספטמבר	סדנאות + חשיבה לכיוונים נוספים	שיתופים	הפורום למצוינות חברתית
ספטמבר-דצמבר	שת"פים עם יח' המשרד בסדנאות טכנולוגיות תרבות כנס	המשרד לביטחון פנים	שחרית
שנת לימודים הקרובה	קידום הדרכות ופעילות למניעת בריונות ברשת במגזר הערבי	הכפתור האדום	רדיו א-שמס
נובמבר/דצמבר	הכשרה להבנת המדיה בחברה הערבית	איגוד האינטרנט הישראלי וסג'א אבו פאני	רדיו א-שמס
אוגוסט	העמקת שת"פ – פגישת המשך	משרד החינוך	הפורום למצוינות חברתית
שיתוף בידע			
אוקטובר	רתימת המגזר לפעילות ותרגום החומרים / הפעילות לשפה הערבית	דיבור טוב	סג'א אבו פאני
אוגוסט	מחקר ונתונים על מה עובד ברשת	אוניברסיטת אריאל	שחרית
	העברת נתונים על קרבנות פשיעה וירטואלית	פרקליטות סייבר	התנועה לזכויות דיגיטליות
אוגוסט	יצירת מדד שיח ציבורי ותורם	התנועה לחופש	אשנ"ב

	ליישום בזירה הציבורית	המידע	
שיתופים	קבוצת גוגל של השותפים לשיתוף, הפצה והכרות עם הפעילויות של השותפים		מידי
קמפיין			
הקריה האקדמית אונ	גוגל/שחרית/קרן לאוטמן	סדנאות לאגודת הסטודנטים שיעבירו הלאה לכ-1000 סטודנטים שיצרו 100 סרטונים על ההווי הרב תרבותי באקדמיה. נשלח יוצר לאקדמיה לבחור סיפור אחר להבליט עזרה במציאת סיפורים נוספים של רבת תרבותיות.	ספטמבר- דצמבר
אשנ"ב	שומרי מסך	שימוש במנהיגות נוער בהעברת תכנים ומסרים	תחילת שנת הלימודים
הפורום למצוינות חברתית	גוגל	סדנא לחברי תכנית "הנבחרים" כדי שיצרו קמפיינים בקונספט 360	החל מינואר
פרקליטות	גוגל/ שחרית/ קרן לאוטמן	הפניית זרקור לרב תרבותיות בתוך הפרקליטות (בדיקת התכנות הכנסת מצלמות לפרקליטות	ספטמבר – דצמבר
הפועל ת"א	גוגל	תיעוד וידאו בקהילת שחקני/אוהדי הפועל בחינת אפשרות לשילוב המסר כחסות על חולצות השחקנים	ספטמבר
הקריה האקדמית אונ	הפועל ת"א	פרויקט "ללא מילים" – צילומי מנצחים בקרב קבוצות הנוער – מהבית עד הניצחון. לוקאלי	
שומרי מסך	הפועל ת"א	קמפיין להשמעת הרוב הדומם שאומר לא מוכן למסרים שליליים	נובמבר
דיבור טוב	גוגל	קידום של "ניסויים חברתיים" מעוררי מודעות לנושאים שונים דרך הפלטפורמה של יוטיוב	פגישה באוגוסט
העלאת מודעות			
אשנ"ב	סהר	שימוש בכלים דיגיטליים לשיפור שיח פנים מול פנים	
הקריה האקדמית אונ	סג'א אבו פאני	העצמת הביטויים הטובים במגזר הערבי המגנים מעשי אלימות	ספטמבר

אוקטובר	שימוש בפלטפורמות של הפועל ת"א להעלאת מודעות על הזכות לדעת	התנועה לחופש המידע	הפועל ת"א
ספטמבר – דצמבר	הפצה של תכנים בנושאי מניעה- חקיקה – כלים לפעילות	המשרד לביטחון פנים	רמו"ט (משפטים)
	מודעות בחברה הערבית	רדיו א-שמש	התנועה לחופש המידע
	בדיקת אפשרות לשת"פ בוועדה בינמשרדית העוסקת בשיח ברשת	משרד החינוך	עמותת סהר

צעדים להמשך

תהליך קידום מתינות וסובלנות ברשת מתקדם בימים אלה במספר דרכים מקבילות:

פעולה רחבה – נשמח לעמוד בקשר עם הארגונים באם נדרש סיוע בתכנון או בקידום המשימות הפרטניות שכל ארגון לקח על עצמו, סיוע בחיבור שותפים נוספים (ארגונים שחברים בפורום, עמותות חברתיות שיכולות לתרום ולהיתרם משיתוף הפעולה), בנוסף לסיוע בתכנון תוכן ספציפי אותו רוצים לקדם הארגונים.

קמפיין - בימים אלה מתכנס הצוות המוביל במטרה לקדם את ההוצאה לפועל של הקמפיין, על כל שלביו. במסגרתו נעשה קשר עם חברת הפקה אשר תוביל את תכנון הסרטונים הוויראליים ונעשית עבודת תוכן ליצירת ערכת הדרכה לסדנאות בנושא תרבות 360, אשר יכללו הדרכה בנושא "תרבות כנכס" ויצירת סרטונים ביוטיוב בדגש על סרטוני 360.

מפגש הבא – במסגרת השקת הפרויקט מתוכנן מפגש שיא להשקת התוכנית לקידום מתינות וסובלנות ברשת לכלל הציבור. במסגרתו יוצר תכנון הקמפיין והפעולות המתוכננות בקרב הארגונים הלוקחים חלק בפרויקט, המפגש מתוכנן לחודש ספטמבר-אוקטובר ותאריך מדוייק ימסר בהקדם.